

Oprukkend MOS in het basisonderwijs

Koekiemonster

De kleuters van groep 2 hebben van het grote MOS-monster, de grote baas van de afvalmonsters, de opdracht gekregen om alle kinderen op school bewust te maken van het belang van gescheiden afval. Daarom trekken ze, gekleed als afvalmonster, van klas naar klas en schenken ze iedere klas een koekiemonsterdoos met daarop de slogan "Doe de afvalmonsters een plezier en gooi je papiertjes hier."

De afvalmonsters controleren of de kinderen zich wel degelijk aan de afspraak houden. Die ludieke actie is eigenlijk de start om nog een beetje verder te gaan en de papiertjesberg op school te verkleinen. Gedurende één week worden de koekenpapiertjes immers aan een lange draad geregen (onder strikte geheimhouding). De maandag daarop is er een bewustmakingsmoment. De kinderen kunnen met eigen ogen zien hoeveel afval ze nog produceren. Als oplossing voor de papierberg wordt het koekendoosje geïntroduceerd.

Huveneersbasisschool, Bornem

Donker

'De nacht van de natuur' in natuurgebied de Blankaart was een succes! De avond was fris, maar er was geen wind. Er kwamen meer dan 120 deelnemers op af. Een educatieve, sociale maar vooral heel spannende avond. Met dank aan Natuurpunt en de mooie winteravond.

We delen de deelnemers vooraf in groepjes. Twee leerkrachten begeleiden ze op hun tocht. Het begint of eindigt met de tentoonstelling "Otter" op het kasteel. Daarna volgt een wandeling in het donker. Iedereen heeft zaklampen en lampionnetjes mee en het pad is hier en daar verlicht met kaarsjes. Lichtgevende uiltjes tonen de weg.

Er zijn twee stops waar vrijwilligers van Natuurpunt iets vertellen: over vleermuizen aan de ijskelder en de jacht op de otter aan de brug. Verder op het pad wordt een verhaal verteld over 'het spook van de Blankaart' met een schimmenspel. De kinderen moeten de belofte van de baron uit het verhaal ondersteunen (zorg te dragen voor de natuur) en krijgen hiervoor een ketting met een lichtgevende parel en pluimpjes. Als slot is er glühwein en warme chocolademelk buiten.

Zowel ouders, als kinderen, als collega's, als de mensen van Natuurpunt waren heel tevreden.

Katy Dehoorne, B.S.W'Ijzer, Diksmuide,
bs.diksmuide@rago.be

Egel

Met veel plezier hebben wij de cursus natuurouder gevolgd. We leerden over de psychologie van kinderen, over natuurbeelden en de educatieve koffers. Ook MOS kwam aan bod. Na de cursus en de leerrijke dag op het provinciedomein waar we ons diploma in ontvangst mochten nemen, hebben Marjan en ik de handen uit de mouwen gestoken.

Heel enthousiast proberen we de school te overtuigen om actief aan MOS mee te werken. We geven de leerkrachten informatie over alles wat de provincie aanbiedt om op een speelse manier de kinderen te boeien met natuur. We kiezen en plannen uitstappen. Tal van koffers hebben we al uitgeleend en uitgeprobeerd met de leerlingen. We hebben zelfs een eigen educatieve koffer samengesteld. De "EGELkoffer" bestaat uit 17 opdrachten met veel leuk materiaal en houten egelborden die de kinderen zelf hebben geschilderd. De natuurouders, de groene ouders en Egel (Eizer Groen En Leerrijk) hebben zich gegroepeerd en zijn aan de slag gegaan. Dit schooljaar hebben we een grote tuin opruim- en snoeiactie gehouden, met o.a. een workshop vlechten met hout. Het resultaat mag je in onze schooltuin komen bewonderen.

We hebben nu ook tipi's van bamboe, een egelpetantque en een reuze mikado in de tuin. Dankzij de grootouders was op één dag het blotevoetenpad een feit! Het is een pad in de vorm van een slang waarlangs in de lente 1000 narcissen zullen bloeien (geplant door oma's en kinderen). Het pad is gevuld met verschillende materialen waarover de kinderen blootsvoets kunnen lopen. Het enthousiasme van de vrijwilligers tijdens een dagje gezellig samenwerken, is groot. *MOS heeft niet alleen op het leefmilieu maar ook op sociaal vlak een héél positief effect in onze school.* De cursus is voor onze school, de leerkrachten, natuurouders en de leerlingen het begin van vele leuke initiatieven en een goede samenwerking. En we hebben nog heel wat plannen voor andere thema's: vlinders, kriebelbeestjes, vogels...

Anne Steijls & Marjan van Domburg (natuurouders Sint-Jozefsschool Eizer, Overijse)

Bontle-ke-Botho

De duurzaamheidsambtenaren van de gemeenten Maasmechelen en Tshwane (grootstedelijke gemeente in de Zuid-Afrikaanse provincie Gauteng, waarin de stad Pretoria ligt) gingen het voorbije schooljaar bij elkaar op bezoek. Een uitwisseling tussen MOS-scholen is het resultaat. De basisscholen De Griffel uit Eisden-Tuinwijk en Boikanyo uit Ga-Rankuwa in Zuid-Afrika tekenden een samenwerkingscontract. De scholen wisselen ideeën en ervaringen uit i.v.m. milieuzorg op school. In het Afrikaanse schooltje bestaat er al een variant van MOS, zij noemen het 'Clean and Green Campaign' of 'Bontle-ke-Botho'. De leerlingen van het 6de leerjaar corresponderen met elkaar per brief. De leerlingen van De Griffel hebben aandachtig de grote groentetuin van hun collega's in Tshwane bestudeerd. Ze gaan een eigen groentetuin aanleggen in hun wijk, vlakbij het mijnwerkersmuseum.

De leerlingen uit Ga-Rankuwa willen, net zoals De Griffel, een dierenparkje aanleggen bij hun school. Door hun correspondentie met de leerlingen uit Zuid-Afrika, hebben de leerlingen van De Griffel geleerd dat water daar heel schaars is. Daarom hechten zij nu veel belang aan het spaarzaam zijn met water. Het samenwerkingscontract is het resultaat van de stedenband tussen Maasmechelen en het Zuid-Afrikaanse Tshwane.

Snoeptuin

Onze snoeptuin is aangelegd door de kleuters met allerlei soorten fruit: appel, peer, rabarber, bessen, aardbeien, enz. We wachten vol spanning op het lekkere fruit dat we kunnen oogsten. We konden het niet laten om er een liedje over te maken.

De snoeptuin (op de melodie van "O, kom maar eens kijken")

O, kom maar eens kijken
Wat er naast de kleuterblok staat
Alles gekregen van de tuincentra.
Een appelboom voor appelmoes
Een perelaar, heel lekker en zoet
Aardbeities worden rood in de zon
Druifjes voor in de fruitsla

O, kom maar eens kijken
Wat er naast de kleuterblok staat
Alles gekregen van die lieve ma's en pa's
Rabarber voor in de jam
framboos, jenever- en bosbes
kazelaar en tomaatjes
gezond eten de kleuters van De Klaver.

O, kom maar eens kijken
Wat er naast de kleuterblok staat
Alles gekregen voor in onze snoeptuin.

De kleuters en de juffen van GO! De Klaver, Destelbergen, de.klaver@pantarhei.be

De tips van Trudie

1. Hang het MOS-actieplan van je school centraal uit. Dat stimuleert leerkrachten onderling om bepaalde activiteiten ook effectief te doen of om zelf initiatief te ondernemen.
2. Zorg ervoor dat de directie achter het MOS-project staat. Extra hulp en ondersteuning van hem of haar is altijd mooi meegenomen.
3. Je hebt iemand nodig die enthousiast is, energie en tijd wil steken in het lezen van artikels, wil helpen bij voorbereiding en planning, enz... en daar dan ook de vreugde en het succes van mag ervaren. Een dergelijke bezige bij kan anderen aansteken om mee te doen.
4. Doe een beroep op de provinciale MOS-begeleiders. Zij geven ondersteuning en begeleiding. Ze bezorgen je nuttige tips en praktijkvoorbeel-

den. Hun enthousiasme en aanmoedigen doen deugd.

5. Overtuig collega's, ouders, ondersteunend personeel... en maak het MOS-project bekend in je school.
6. Overtuig collega's en ouders dat 'natuurbeleving' bijdraagt tot respect voor en actieve bescherming van de natuur.
7. Volhouden is moeilijk. Blijf het afval sorteren controleren, bewaak de MOS-taken van de leerlingen (de kraanbewakers, de kippenverzorger, de energiespaarders...). Ze weten het allemaal wel, maar soms doen ze het niet.
8. Hoe meer fietsers in het straatbeeld, hoe veiliger het voor hen wordt. Fietsen is een goede, goedkope, gezonde, milieuvriendelijke manier om je te verplaatsen.
9. Hang korte slogans, MOS-tips, MOS-affiches, de MOS-vlag, natuurspreuken... uit. Makkelijk te onthouden en dat spreekt aan. Geef foto's en krantenartikels een plaats in een nieuwsbrief, schoolkrantje, op de website...
10. Spaarzaam omgaan met water, elektriciteit en verwarming - opvoeden tot soberheid - zou wel eens een eindterm kunnen worden. Onderschat de ouders niet! Wij vroegen hen om energietips op een schapje te schrijven (Wollo n.a.v. Dikke-Truindag). Resultaat: we vulden er een volledige 'schapenstal' mee.

MOS-contactpersoon en mascotte
Juf Gertie Stevens (Trudie),
VBS Bengel,
afdeling Zelebaan uit Lokeren,
lokeren@vrijebasisschoolbengel.be

mos-tips

Gezond MOS

In de ontwikkelingsdoelen (kleuteronderwijs) en eindtermen (lager onderwijs) staat duidelijk beschreven wat de kinderen over gezondheid moeten kennen en welke competenties ze moeten bezitten om gezond door het leven te gaan. Maar dat is niet voldoende. Met ingang van dit schooljaar moet elke Vlaamse basisschool een gezondheidsbeleid uitstippelen. Een verband leggen met het MOS-project is niet zo moeilijk.

In onze school is 'gezondheid' al langer een prioriteit en geregeld zetten we diverse initiatieven in de kijker: milieuzorg op school, recyclage van batterijen en inktpatronen, geen frisdranken meer op school, promotie van 'gezonde tussendoortjes', enz.

Dit schooljaar willen we meer doen dan die acties gewoon verderzetten. Het team werkt diverse nieuwe projecten uit op lange termijn (een heel schooljaar). Bovendien zetten maandelijks thema's een specifieke actie in de schijnwerpers. Daarvoor vragen we de medewerking van volwassenen.

Op onze school willen we het niveau van de loutere gezondheidseducatie overstijgen en een meer gefundeerde gezondheidsbevordering nastreven.

Een langdurige actie is bijvoorbeeld het Tutti frutti-project waarmee we de kinderen stimuleren tot betere en gezondere eetgewoonten. Elke woensdag eten de kinderen een stuk fruit. Zo ervaren ze dat er veel fruitsoorten zijn, met elk hun smaak en ontdekken ze misschien een nieuwe lekkernij. De kinderen beseffen dat gezond eten ook lekker kan zijn. We schakelen schilmama's in. Zij zorgen ervoor dat de kinderen het vers geschild fruit in de klas kunnen opeten.

Link met het MOS-project: een gezond stuk fruit vervangt een apart verpakte koek. Hoe meer fruit de kinderen eten, hoe minder koekenpapiertjes op de school.

Het thema 'gezondheid' kwam ook al aan bod met de actie 'Red je rug', het verwante thema 'beweging' met de actie 'Walk to school'. We laten de kinderen en hun (groot)ouders ervaren dat het aangenaam

is om (een deel van de trip) samen naar school te wandelen. Link met MOS: de kinderen leren dat ze zo ook zorg dragen voor het milieu.

We introduceren onze acties bij alle kinderen samen met Klaartje en Saartje. Die twee personages gaan met de leerlingen op stap en dagen hen elke maand uit om deel te nemen aan een actie. Beide personages zijn de rode draad tussen de diverse thema's. Ze zorgen voor een duidelijke herkenbaarheid en brengen de boodschap op een ludieke wijze over.

De kinderen realiseren zich dat een gezond leven niet gelijk is aan een eentonig leven, maar dat het leuk en gevarieerd kan zijn. We proberen ervoor te zorgen dat ze ook in de toekomst gezonde keuzes maken en zorg dragen voor het milieu. Die basishouding kan veel toekomstige problemen vermijden en is dus zeer belangrijk. We breiden de Griekse wijsheid "een gezonde geest in een gezond lichaam" uit met "in een gezond milieu".

'Voorbeelden' zijn belangrijker dan 'woorden'. Daarom betrekken we bij de initiatieven de ouders en grootouders. Wanneer ook zij die ervaringen (opnieuw) ontdekken, kunnen ze vanuit het thuismilieu onze acties ondersteunen en hun kinderen in het gezonde en milieuvriendelijke gedrag mee stimuleren.

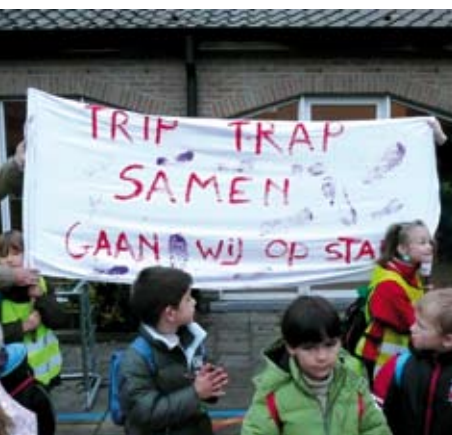
*Bernadette Van Der Burgt,
directeur GVBS Heiende te Lokeren,
vbs.heiende.lok@telenet.be*

Dol-fijne belevenissen

Wat is zo kostbaar voor vele volk'ren
Wat valt op aarde uit donk're wolken

Refrein:

Water, water, het moet er zijn
Om van te leven, om van te leven
Water, water, het moet er zijn
Zorg voor het water, hou 't puur en rein
Wat laat het gras en de bloemen groeien
Waar kun je leuk zwemmen en fijn roeien
Daarom draag zorg voor alle water
Want het is nodig ook nu en later

In het voorjaar van 2007 nodigde Basisschool 'De Ritsheuvel' alle ouders en kinderen uit. De zon was niet van de partij, maar niet getreurd, het waterlied en de waterdans brachten hen in de juiste sfeer. Je kon die dag kiezen uit een waaier van activiteiten: een wandeling langs de waterlopen van Puivelde onder leiding van een deskundige gids, een voorstelling van 'Theater Pronto' (zeepbellencircus), de film van 'Al Gore', water uit de hele wereld proeven in de waterbar, je zelfgemaakte waterraket afvuren ... De gangen van de school zijn omgetoverd in een heuse tentoonstellingsruimte: foto's van water met zijn positieve en negatieve kanten (waterpret versus overstromingen, rampen...). Aan het plafond zijn netten bevestigd waar kleurrijke zelfgemaakte vissen zwemmen, waar dolfijnen tuimelen over de golven van de zee... Je waant je Alice in Wonderland. De kleuters hebben zich zeker en vast laten inspireren door hun bezoek aan 'Aquatopia' in Antwerpen. In één van de klaslokalen is zelfs een echt piratenschip gestrand. Wanneer je door het raam naar buiten kijkt, waan je je op een paradijselijk eiland: een prachtige heuvel (onze 'Ritsheuvel' met glijbanen), een strand (onze grote zandbak) ... en piraten! Grote en kleine piraten, met alles erop en eraan (bandana, ooglap, snorretje), bestuderen de schatkaart, leggen een piratenparcours af, graven ijverig in het zand op zoek naar de grote schat van Kapitein Haak. De donkere voorjaarslucht brengt een akelige sfeer over het schatteneiland. Na een foutloos parcours krijgen de piraten een piratendiploma en kunnen ze zich laten verrassen door 'Theater Pronto'. Met open mond kijken klein en groot naar de wonderlijke dingen die de zeepbellentovenaar uit zijn mouw schudt. In 1 2 3 maakt hij een zeepbellenparaplu, verstopt hij zichzelf in een reuzengrote zeepbel... Zouden we thuis ook zo'n reuzenzeepbel kunnen blazen op het volgende verjaardagsfeestje van mijn zoon? Ik denk het niet. Misschien kan ik wat inspiratie opdoen in het lokaal waar allerlei doe-proefjes zijn opgesteld. Daar worden we ingeleid in de magie van water. Weet je hoe je een eitje kan laten drijven? Weet je hoe je een bootje onder water kan laten varen? Weet je dat je een emmer, gevuld met water, kunt ronddraaien zonder zelf nat te worden? Water is een dankbaar thema en werkt aanstekelijk bij alle kleine professoren in spe. Thuis worden potten en pannen uit de kast gehaald om de geleerde proefjes aan alle familieleden te tonen. Prachtig toch, dat water iedereen zo kan fascineren. Ik denk en hoop dat we, door water 'anders' te zien, wat zuiniger zullen omgaan met het lopende 'goud'. Op school gaan we dat alvast proberen door in de waterbakken van de toiletten met water gevulde petwaterflessen te plaatsen. Het regenwater zullen we voortaan in citernes van 1000 liter opvangen. Dat water kunnen we dan gebruiken

om de planten water te geven. Hopelijk kunnen we dit schooljaar onze lang beloofde drinkwaterfontein-tjes plaatsen. We weten het allemaal ... met water moeten we zuinig omspringen, want zoals het in ons projectlied klinkt ... water, water, het moet er zijn - om van te leven, om van te leven, ...

Ben je benieuwd naar de foto's van die dag ?
Surf dan naar www.deritsheuvel.be.

*Ann Van Damme (MOS-ouder),
Basisschool De Ritsheuvel (Berkenboom), Belsele,
info@deritsheuvel.be*

Twee vliegen in één klap

Sinds 3 september drinken onze kleuters iedere dag water bij hun 10-uurtje! Ook bij het middagmaal drinken we water of soep. De leerlingen van de lagere school doen ook mee. Geen brikjes of flesjes meer... onze blauwe vuilnisbak blijft leeg!
Gezond EN goed voor de natuur!

*GO! 'De Zonnebloem', Lokeren,
Marianne Alderweireldt,
bs.lokeren.bloemenhof@rago.be*

Gezond en afvalarm

We zijn fier een MOS-school te zijn. We behaalden de drie logo's én de groene vlag.

Dat wil zeggen dat we aan verschillende thema's werken en dat ons draagvlak groot is.

Hierbij geven we heel veel aandacht aan gezonde voeding. Elke maand organiseren we een 'gezond tussendoortje en gezonde desserts' met de hele school. En dat op een afvalarme manier!

Elke klas werkt met de actieve voedingsdriehoek en zorgt ervoor dat we op het einde een volledig buffet klaar hebben.

Met de hele school organiseren we ook een gezond en afvalarm ontbijt met al wat lekkers is en ook een streling voor het oog: melkproducten, granen, soorten broden, gezond beleg en een grote variatie aan fruit, yoghurt en kaas.

Voor de ouders hebben wij een vormingsavond

ingericht over 'op-voeden' in samenwerking met CLB-Dender waarin het belang van gezonde voeding aan bod kwam.

*Maria Dierickx, SBS Tinnenhoek, Aalst,
sbs.moorsel@aalst.be, www.aalst.be/tinnenhoek*

Themadag

Dit schooljaar is het jaarthema op Basisschool De Acacia/De Feniks verkeer en mobiliteit. Hoewel de meerderheid van de leerlingen te voet of met de fiets naar school komt, kan het nog altijd iets beter. Door de leerlingen het juiste gedrag aan te leren, hopen we de ouders te laten volgen. Veiligheid en winst voor het milieu blijven werkpunten. Op woensdag 21 november 2007 hielden we een eerste dag over het gekozen thema. We mengen alle klassen door elkaar en alle leerlingen kunnen 1 of 2 workshops volgen. Ze bedenken slogans om het autoverkeer te ontmoedigen of de veiligheid te vergroten. Die slogans werken we dan in het groot uit. Er is een fietsparcours waarop de kinderen hun behendigheid op de fiets kunnen bijschaven. Ook het belang van fluokleding komt aan bod. De leerlingen fleuren die kleding op en organiseren er een modeshow mee. Ze knutselen met fietsonderdelen of maken eetbare verkeersborden (maïskoek met aangepast beleg). Ze bootsen verkeerssituaties na en bespreken ze. Een groep ontwerpt een heus poppenspel. Ze maken muziek met fietsonderdelen en afgedankte verkeersborden recycleren ze tot tafeltjes.

*Ingrid Caeyers,
Basisschool De Acacia/De Feniks, Gent,
deacacia@telenet.be*

Zonnepanelen

Met de installatie van zonnepanelen willen we in De Boomhut een voorbeeld zijn voor de kinderen die er schoolgaan.

Op die manier brengen we hen respect voor de natuur bij en maken hen bewust dat de andere energiebronnen misschien ooit eens uitgeput raken. De aankoop van zonnepanelen was een grote kost, bovenop de nieuwbouw, maar na een tijdje zal die inspanning ook financiële vruchten afwerpen.

Met de zonnepanelen krijgen we 90% van de dag duurzame energie. Als het systeem aanligt in het weekend en er wordt geen elektriciteit verbruikt, wordt de verbruiksteller afgetrokken.

Dus zo worden de rekeningen die we moeten betalen alsmäär kleiner.

De zonnecellen in de zonnepanelen vangen het zonlicht op en die gevangen zonnestralen worden met kabels doorgestuurd naar een omvormer.

Die omvormer zet de zonnestralen om in elektriciteit. Met zonnepanelen maak je dus alleen maar winst. Per 1000 kilowatt krijg je van de regering 450 euro terug op de factuur.

Dat wordt "groene stroom certificaat" genoemd.

Dat revolutionaire systeem geeft een kijk op de toekomst. De hoeveelheid gas, steenkool en olie raakt op, maar de technologie voorziet een andere weg, een nieuwe weg zoals windmolens, zonnepanelen en watercentrales.

*Iggy Beuselinck,
6de leerjaar,
Freinet basisschool De Boomhut,
St.Andries – Brugge*

zonne-energie in de boomhut

Hallo MOSSers

HALLO MOSSIG SINT-EDUARDUS EN GENODIGDEN,

Jullie weten allemaal wel waarom we hier samen zijn. Wij hebben het eerste logo van MOS gekregen. We hebben deelgenomen aan de Dikke-truierendag, doorworstelden thema's over het milieu en gingen zelfs MOS-schakels bezoeken. Maar een zeer duidelijk verschil is de overschakeling van brik naar glas. Nu gebruiken we niet enkel glazen flesjes, maar nemen ook drinkflessen of retourflesjes mee naar school. Daardoor hebben we onze brikmeter laten dalen. Dit jaar gaan we nog een stapje verder. Want nu hebben we ook Groene Ridders en schildknappen. Zij komen samen om nieuwe ideeën te bespreken en activiteiten te organiseren. De MOS-jury vindt dat wij dit eerste logo verdiend hebben. En dat vieren we vandaag. We hopen dat het logo een mooie plaats krijgt, want we mogen er trots op zijn.

BESTE AANWEZIGEN,

Zoals jullie al weten heeft onze afdeling het eerste logo van MOS behaald.

Op donderdag 18 oktober trokken twee schildknappen, Urs en ik, met meneer directeur en meester Kurt naar het Provinciehuis te Antwerpen. Dat gebeurde heel mossig want we zijn met het openbaar vervoer gegaan.

We moesten niet betalen, want met de MOS-Poppelepee mag je gratis mee.

Eerst keken we naar een toneel. Het ging over twee Groene Ridders. De ene was goed bezig, maar de andere niet. Na de toneelvoorstelling was het zover. We mochten op het podium komen en we kregen het logo.

Na de logo-uitreiking was er nog een heerlijke receptie met hapjes en drankjes.

Met het openbaar vervoer en met het logo en de MOS-vlag in onze handen, reden we terug naar onze afdeling. De leuke voormiddag was voorbij.

Sint-Eduardus, Schoten

Fruitleijst

Fruit eten is gezond. Dat weet natuurlijk iedereen. Maar eten kinderen wel voldoende fruit?

Sinds enkele jaren werken we op school met een fruitdag. Iedere dinsdag brengen de leerlingen enkel fruit mee i.p.v. koeken of andere zoete tussendoortjes. Maar één dagje fruit eten lijkt ons toch weinig. Daarom zijn we vorig jaar in de derde kleuterklas gestart met een fruitlijst.

Op die lijst staan alle symbooltjes van de kleuters.

Telkens ze een gezond tussendoortje meebrengen, krijgen ze een streepje. Dat kan fruit zijn, een boterham, een yoghurtje, een wortel... Als hun rijtje vol is, mogen ze een klein hebbedingetje kiezen uit onze verrassingsdoos.

Succes verzekerd. Bijna alle kleuters hebben dagelijks

twee stukken fruit mee. Het is goed voor de gezondheid en goed voor het milieu.

Onze GFT-vuilnisbak zit heel snel vol maar het restafval niet. Wij gaan er alvast mee door.

Proberen jullie het ook?

Karen Van Dorpe en de kleuters van de Gemeentelijke Basisschool Destelbergen

Veegploeg

Op woensdag 21 november sloegen de 3 MOS-scholen De Dialoog, Groenweelde en Het Klimrek uit Gent de handen in elkaar met de dekenij Bloemekenswijk in Gent. Ze riepen de hulp in van IVAGO, de Stedelijke Veegploeg en de lokale politie om iets te doen aan het zwerfvuil in hun buurt.

IVAGO zorgde voor kaartjes, handschoenen en grijpers. De mannen van de Stedelijke Veegploeg namen de deskundige begeleiding van de groepjes voor hun rekening. De politie zorgde voor de veiligheid.

Met veel enthousiasme ruimden de kinderen papertjes, blik en andere rommel op.

Een positief signaal naar de buurtbewoners.

Na afloop dronken de leerlingen een beker chocolademelk in een afvalarme wisselbeker van IVAGO.

Koen Van Caimere, IVAGO

Brooddoos

Boterhammetjes horen in een brooddoos. Dat hadden we al dikwijls aan de leerlingen en hun ouders gemeld. Toch staken heel wat boterhammetjes nog in plastic zakjes of aluminiumfolie. We hebben dan maar besloten een brooddoosactie op te starten. Kinderen zonder brooddoos kregen er eentje van de school. We informeerden de ouders met een briefje. Toen ontving iedere boterhammeter een spaarkaart. Elke afvalarme lunchbeurt beloonden we met een stempel. Een volle kaart (= tien stempels) leverde een lekker stuk fruit op. De actie was een groot succes, maar de MOS-werkgroep blijft de zaak verder opvolgen; indien nodig, zullen we de actie herhalen.

MPIGO Sterrebos, Rumbekke

Licht op energie

Alle klassen krijgen van de directeur een uitdaging die ze in de loop van het schooljaar tot een goed einde moeten brengen. Alles staat in het teken van REGGAE (Rationeel EnerGieGebruik en Alternatieve Energie).

Op dinsdag 20 november gaan de leerlingen van het 6de leerjaar voor hun uitdaging. Zij moeten een spreekavond organiseren over REGGAE en niet minder dan 150 aanwezigen verzamelen. Ze hebben zelf brochuurletjes, affiches en spandoeken gemaakt. Op het programma staan die avond 3 gastsprekers:

- Piet Desmet : Rationeel Energie Gebruik in het huishouden
- Peter Hantson : Zonneënergie voor de particulier
- Lieven Boucneau : Energieadvies en audits

We werken met een doorschuifstelsel van telkens 30 min. En ja hoor, de leerlingen zijn in hun uitdaging geslaagd: we tellen niet minder dan 192 aanwezigen op die leerrijke avond met veel nuttige en praktische tips.

Nathalie Hermans, VLS St. Jozef, Roeselare

Speelplaats vergroenen

Onze MOS-werkgroep telt zowel kinderen als ouders. Een tweetal jaar geleden staken we de koppen bijeen en maakten wilde plannen om de speelplaats te vergroenen: meer bomen, meer struiken, plantbakken op de vensterbank, groene speelhoekjes... Al gauw werden we teruggefloten. Zomaar planten en bomen neerpotten in de betonnen woestijn, vergeet het maar. We moesten rekening houden met de brandweer (doorgang naar achterliggend gebouw), beschermde gevels, een verharde ondergrond en waterputten op onverwachte plaatsen. Na heel wat vergaderen, telefoneren, papierwerk... kunnen we aan het echte werk beginnen. We krij-

gen een subsidie van de provincie West-Vlaanderen voor de aankoop van het groen en de bloembakken. Bovendien steken de stedelijke diensten van Oostende hun handen uit de mouwen. De wegendienst maakt de diepe putten klaar, de speelpleinwerking bezorgt ons allerlei materiaal en zelfs gerecycleerde bloembakken, de groendienst helpt ons met het groen... We zijn al die mensen dan ook heel erg dankbaar.

Hoe ziet onze speelplaats er nu uit?

We hebben vijf bomen: drie die er al stonden, plus een appel- en een perenboom. Een rij leilindes zorgt voor meer schaduw in de peuterklas. Het voetbalveld wordt van de kleuterspeelplaats gescheiden door een hele rij bloembakken met daarin tuinkruiden en verschillende rijke voorjaarsbloeiers. Een plantenslang met struiken verwelkomt je op de speelplaats. Op alle vensterbanken staan bloembakken die de kinderen naar keuze kunnen beplanten met seizoensbloeiers. Aan de kleuterklassen zorgen hangmanden voor een groene noot. We hebben ook een "jungle", een wat "wilder" gedeelte aan de andere kant van het gebouw waar de kinderen naar hartelust kunnen ravotten. Vijf kleine tuintjes (een vlindertuin, een groentetuin, een composttuin, een caviatuin en een bloembollentuin) maken het geheel compleet.

*Grace Scharmin en Sofie Verlinde,
Werkgroep 't Groen Idee,*

Stedelijke Freinetschool De Zonnebloem, Oostende

